

П Р А В И Л Н И К

НА АРБИТРАЖНИЯ СЪД

ПРИ ЕВРОПЕЙСКА ИНСТИТУЦИЯ ПО МЕДИАЦИЯ И АРБИТРАЖ

І. ОБЩИ ПРАВИЛА

Арбитражен съд

Чл. 1. (1) Арбитражният съд при Европейска Институция по Медиация и Арбитраж (АС при ЕИМА) е независима правораздавателна институция, която черпи правомощията си от чл.19, ал.1 от ГПК.

(2) Съдът разглежда и решава граждански и търговски спорове в рамките на разрешената от ГПК компетентност.

(3) Споровете за вещни права или владение върху недвижими имоти, спорове по трудови правоотношения, издръжка и несъстоятелност, лични иски, охранителни производства и по вписвания в търговския регистър, както и спорове, по които едната страна е потребител по смисъла на пар.13 т.1 от допълнителните разпоредби на Закона за защита на потребителите, не могат да бъдат предмет на разглеждане и разрешаване от съда.

Основания за компетентност. Арбитражно споразумение.

Чл. 2. (1) Арбитражният съд разглежда споровете по чл.1 ал.2, ако те са му възложени с арбитражно споразумение или с международен договор, или в хипотезите на ал.4 и ал.5 от този член.

(2) Арбитражното споразумение е съгласието на страните да възложат на АС при ЕИМА разрешаването на спор между тях по договорно или извъндоговорно правоотношение. То може да бъде изразено в самостоятелен договор или в клауза от договора (арбитражна клауза), по изпълнението на който е възникнал или може да възникне спор.

(3) Арбитражното споразумение трябва да бъде писмено. Счита се, че споразумението е писмено и когато се съдържа в разменени между страните писма, телеграми и други писмени средства за комуникация или в общи условия, към които препраща сключен между страните писмен договор.

(4) Валидно арбитражно споразумение е налице и когато пред Арбитражния съд ищецът предяви иск, а ответникът изрично писмено или със заявление, отбелязано в протокола на арбитражното заседание, приеме/ даде съгласието си спора да бъде разглеждан от Арбитражния съд или когато участва в арбитражното производство чрез депозиране на писмен отговор, представяне на доказателства, предявяване на насрещен иск или явяване в арбитражно заседание.

(5) Арбитражното споразумение, включено в договор е независимо от другото съдържание на договора. Нищожността на отделни клаузи в договора не означава недействителност на арбитражното споразумение, но нищожността на договора ще означава недействителност на съдържащото се в него арбитражно споразумение.

Процедура

Чл. 3. (1) Съгласието на страните да възложат спора на Арбитражен съд към Сдружение „ЕВРОПЕЙСКА ИНСТИТУЦИЯ ПО МЕДИАЦИЯ И АРБИТРАЖ“ (ЕИМА) означава и приемане на този Правилник.

(2) По въпроси, неуредени в приложимия за арбитража закон или от този правилник, решаващият орган процедира според неговата разумна преценка и вътрешна убеденост, принципите на правото, морала и справедливостта, ръководен от естеството на арбитражното производство, предмета на спора, като при всички случаи обезпечава равна възможност на всяка от страните за защита на нейните права и интереси.

(3) Приложимите разпоредби по Правилника са тези, които са в сила при възникване на арбитражното производство, освен в случаите, когато страните се съгласят да бъдат приложени и правилата, в сила при сключването на арбитражното споразумение или тези, влезли в сила след започване на арбитражното производство.

Конфиденциалност

Чл. 4. (1) Арбитрите и страните, които участват в производството, са длъжни да пазят в тайна сведенията, които им стават известни по повод арбитражното производство.

(2) При приключване на производство, ако друго не е уговорено, страните имат право да получат обратно документите и другите доказателства, без да са правени копия от тях, при условие, че това е изрично заявено при представянето им. В арбитражното досие се съхраняват само материали, които не съдържат сведения, които могат да представляват търговска или служебна тайна за участниците в производството.

(3) Електронната система за дистанционен достъп на страните до делата е организирана по начин, който защитава личните данни и другата информация и съблюдава принципа на конфиденциалност.

II. ОБЩ ИСКОВ ПРОЦЕС

Предявяване на иск

Чл. 5. (1) Арбитражното производство започва с подаване на писмена искова молба.

(2) Ако ищецът в исквата молба не се позовава на арбитражно споразумение, същият има право да заяви писмено, че желае да бъде връчен препис от исквата молба на ответника. В този случай ищецът внася депозит за разноски и разглеждане на молба в размер на 50 лв. за територията на РБългария и 100 лв. за връчване извън Р България. Този депозит не се възстановява.

(3) В хипотезата на ал. 1 и ако ответникът изрично писмено или със заявление, приеме/ даде съгласието си спора да бъде разглеждан от Арбитражния съд или депозира писмен отговор, представи доказателства, предяви насрещен иск или по друг писмен начин ирично приеме да участва в арбитражното производство, на ищеца се изпраща съобщение за внасяне на дължимата арбитражна такса и определения депозит за разноски.

(4) Исковата молба се смята за подадена в деня, в който постъпи в секретариата на АС при ЕИМА, а ако се изпраща по пощата – в деня, отбелязан на пощенското клеймо в мястото на изпращането.

Съдържание на исковата молба

Чл. 6. Исковата молба трябва да е написана на български език и да съдържа:

- а) посочване на Арбитражния съд при ЕИМА;
- б) пълно наименование, седалище и адрес на управление на страните, телефон, факс, ел.адрес и други средства за връзка със страните по спора;
- в) цена на иска, когато той е оценяем;
- г) изложение на обстоятелствата, на които се основава иска;
- д) в какво се състои искането;
- е) доказателства по иска;
- ж) името на арбитъра и на резервния арбитър или искане те да бъдат назначени от председателя на АС при ЕИМА;
- з) подпис на ищеца или негов представител.

Чл. 7. (1) Към исковата молба следва да бъдат приложени: арбитражно споразумение; писмените доказателства в подкрепа на иска; документ за внесена арбитражна такса и депозит за разноски; удостоверения за актуално състояние на страните (когато страните са юридически лица, които не подлежат на вписване на Търговския регистър при Агенция по вписвания на РБ), опис на документите, преписи от исковата молба и приложенията според броя на ответниците.

(2) Преписите от нея, ведно с приложенията и отговорът с приложенията, надлежно заверени трябва да бъдат представени в толкова екземпляра, че всяка от страните в процеса да разполага с един, а АС при ЕИМА – с минимум два екземпляра.

(3) Неприлагането на арбитражно споразумение не е пречка за образуване на делото.

Цена на иска

Чл. 8. (1) Цената на иска е равна на паричната сума в лева или левовата равностойност на валутата или стойността на правата, които се претендират.

(2) При искове за предаване на движими вещи цената на иска се определя от тяхната стойност.

(3) При искове за предаване на недвижими вещи – върху $\frac{1}{4}$ от данъчната оценка, а когато такава няма – от пазарната цена;

(4) При искове за установяване или преобразуване на правоотношения цената на иска се определя от стойността на предмета на правоотношението в момента на предявяване на иска.

(5) При искове за определено действие или бездействие цената на иска се определя от размера на имуществения интерес на ищеца.

(6) Ако ищецът не е определил или е определил неправилно цената на иска, както и когато тя не може да бъде определена точно, председателят на Арбитражния съд по своя инициатива или по искане на ответника определя цената на иска въз основа на наличните данни.

(7) Ако при разглеждане на делото се установи, че цената на иска не е била определена в съответствие с правилата по предходните алинеи, решаващият орган определя цената на иска окончателно.

(8) Горните правила се отнасят и за определяне цената на възражението за

прихващане.

(9) Ищецът внася арбитражна такса, определена въз основа на общата сума от цената на всички предявени искове, а ответникът внася арбитражна такса, определена въз основа на цената на предявените насрещни искове и възражения за прихващане.

Нередовност на исковата молба

Чл. 9. (1) Ако исковата молба не отговаря на изискванията на чл.6 и чл.7, Председателят на съда оставя исковата молба без движение, съобщава това обстоятелство на ищеца и му дава срок за отстраняване на недостатъците. Срокът не може да бъде по-дълъг от 15 (петнадесет дни) по вътрешни дела и 30 (тридесет) дни по международни дела и започва да тече от датата на получаване на съобщението.

(2) Ако ищецът не отстрани в срок нередовностите, Председателят на съда с Разпореждане постановява връщането ѝ на ищеца. Ищецът може да направи възражение срещу разпореждането за връщане в 7-дневен срок от получаването му. Възражението на ищеца се разглежда от 3-членен състав арбитри, определени от Председателя на съда и тяхното определение е окончателно.

(3) По същия начин се процедира и когато нередовностите в исковата молба се забележат по време на арбитражното производство.

Отговор на исковата молба

Чл. 10. (1) При редовна искова молба на ответника се изпраща препис ведно с приложенията, листа на арбитражната колегия, както и указания, че следва да представи отговора и доказателствата си в 15-дневен срок за вътрешни дела и 30-дневен срок, ако ответникът има седалище или местоживее в чужбина,

(2) В срока по предходната алинея ответникът следва да съобщи имената на избрания от него арбитър и резервен арбитър или даде съгласие за разглеждане на спора от един арбитър.

(3) В срока за отговор ответникът може да предяви насрещен иск или възражение за прихващане, ако спорът относно претендираното право е от компетентността на АС при ЕИМА. За насрещния иск важат правилата за първоначален иск.

(4) Неподаването на отговор от ответника не означава признание на иска.

(5) Възражение, че АС при ЕИМА не е компетентен, трябва да се направи най-късно с отговора на исковата молба

(6) При направено възражение по смисъла на предходната алинея решаващият орган се произнася по реда на чл.21 ал.4 и процедира по реда на чл.21 ал.5.

Изпращане и връчване на призовки, съобщения, документи

Чл. 11. Съдът изпраща на страните всички отнасящи се до тях книжа, съобщения и призовки на посочените от тях адреси или на адресите на надлежно упълномощените техни представители, като ги уведомява, че могат да посочат предпочитан начин за връчване на съдебните книжа - на електронен адрес, с писмо с обратна разписка, в канцеларията на секретариата съда.

Чл. 12. (1) Страните по делото се призовават за заседанията на съда с призовки, които трябва да бъдат получени от тях най-малко 15 дни преди заседанието. По дела между страни със седалище или местожителство извън страната този срок е не по-малко от 30 дни.

(2) Сроковете за процесуални действия на страните започват да текат от деня, следващ

получаването на съобщението. Ако последният ден на срока изтича в неработен ден, срокът изтича в края на първия работен ден.

(3) В призовката се отбелязват номер на делото, страни, място и време за провеждане на заседанието.

(4) На страните не се изпращат призовки, ако са присъствали или са били редовно призовани за предишно заседание на съда, на което е било насрочено следващо заседание.

(5) Когато страната има адвокат, упълномощен по делото, връчването може да стане в кантората на адвоката. Връчването в кантората може да се извърши на сътрудник на адвоката в кантората му. При връчването се удостоверява името и качеството на получателя. Адвокатът не може да откаже получаването на съобщение за своя доверител освен след оттегляне или отказ от пълномощие, които са съобщени на АС. Отказ на адвокат да получи съобщението се удостоверява с подписа на връчителя и отказа не засяга редовността на връчването.

Чл. 13. (1) Исковата молба, отговорът на иска, арбитражното решение, определенията, разпореженията, призовките и всички съобщения се изпращат на страните чрез лицензиран оператор на пощенски услуги, който удостоверява връчването или опита за връчване с документ, който се прилага по делото.

(2) Всички посочени документи могат да бъдат връчени и лично на страната или на неин представител срещу разписка.

(3) Когато седалището и местожителството на получателя не могат да бъдат намерени след старателно издирване, книгата, съобщенията или призовките се смятат за получени ако са изпратени до последното му известно седалище и местожителство с препоръчано писмо или с каквото и да е друго средство, което удостоверява опита то да бъде предадено. Документът се смята предаден и когато получателят е отказал или не се е явил в пощенската служба да го получи, ако тя удостовери това. Ако книгата са изпратени по пощата или куриер, те се смятат за получени и когато получателят е отказал или не се е явил в пощенската служба да го получи, ако службата удостовери това. При изпращане по пощата или куриер за дата на получаване се счита датата, на която получателят е получил писмото, съответно е бил поканен да получи документа и е отказал или не се е явил да го получи.

(4) Сроковете за процесуални действия на страните започват да текат от деня, когато адресатът е получил съобщението или е отказал да го получи по смисъла на чл.13 ал. 3. Ако последният ден на срока изтича в неработен ден, срокът изтича в края на първия работен ден.

(5) Страната, която отсъства повече от един месец от адреса, който е съобщила по делото или на който веднъж ѝ е връчено съобщение, е длъжна да уведоми съда за новия си адрес. Същото задължение имат и законният представител, попечителят и пълномощникът на страната.

(6) При неизпълнение на задължението по ал. 3 всички съобщения се прилагат към делото и се смятат за връчени.

(7) Търговците, които са вписани в съответния регистър, се призовават на последния посочен в регистъра адрес чрез връчване лично на законния представител, на негов пълномощник, както и на друг работник или служител в седалището, който се е съгласил да получи съобщението със задължение да го предаде на адресата. Когато на този адрес не се намери никой, както и ако лицето е променило адреса си, без да е изпълнило задължението си за вписване на това обстоятелство, всички съобщения, призовки и книга се прилагат към делото и се смятат за редовно връчени.

Решаващ орган, състав от арбитри

Чл. 14. (1) Арбитражният съд разглежда и решава възложените му спорове чрез

решаващ орган, който може да се състои от един или от трима арбитри.

(2) Ако решаващият орган е от трима арбитри, всяка от страните избира по един арбитър и негов заместник (резервен арбитър), а двамата арбитри избират Председател на решаващия състав от списъка на арбитрите в 7-дневен срок от съобщението за избирането им.

(3) Страните по делото могат да се съгласят и да определят по взаимно съгласие един арбитър от списъка, който да разглежда делото или да предоставят това на Председателя на съда. Ако в срока за отговор, ответникът не посочи арбитър, делото се разглежда от едноличен състав от арбитъра, посочен от ищеца или определен от Председателя на съда по реда на следващата алинея.

(4) Ако страните не посочат арбитър или избраните за арбитри не посочат председател на състава, Председателят на АС с окончателно решение назначава арбитър или председател на състава от списъка на арбитрите.

(5) Предложеният арбитър следва преди насрочване на делото, да декларира обстоятелствата по чл. 4 ал.1, както и че не са налице обстоятелства, които могат да породят съмнения относно неговата безпристрастност или независимост. Арбитърът има задължение да уведоми Председателя на съда, ако след назначаването му възникнат такива обстоятелства.

Заместване на арбитър

Чл. 15. (1) Ако избраният или назначен арбитър не приеме избора или назначението или е възпрепятстван да изпълни задълженията си, той се замества от посочения резервен арбитър. Същото важи и ако арбитърът е внезапно възпрепятстван да участва в насрочено заседание или по отношение на него настъпи някое от основанията по чл.7 ал.3 и чл.8 ал.2. от Устава на АС ЕИМА. Заместникът продължава делото до окончателното му приключване.

(2) В случай на заместване на арбитър и ако спрямо заместника настъпят условията по ал.1, страната, която го е посочила, се поканва да посочи друг арбитър и негов заместник.

Отвод

Чл. 16. (1) Всяка страна може да направи отвод на арбитър, на зам. арбитър или на председателя на решаващия състав, ако съществуват данни, че те лично, пряко или косвено са заинтересувани от изхода на делото.

(2) Искането за отвод се прави писмено до решаващия орган като се посочват основанията за това. Исканият подписва лична декларация относно твърденията, които дават основание за отвода.

(3) Искането се изпраща на отвеждания. Ако арбитърът не се отведе, по отвода се произнася решаващия орган. Ако решаващият орган не уважи отвода, страната, която го е предявила, има правата по чл. 16 от ЗМТА.

(4) В случай на реализиран отвод новият арбитър или председателя на решаващия състав се посочва или избира по реда на настоящия правилник.

(5) Отвод не може да се иска след като делото е обявено за изяснено и решаващия орган е пристъпил към постановяване на приключващия делото акт.

Чл. 17. При условията и реда на ал.1 и ал.2 по предходния член може да се направи отвод на вещо лице или преводач. В този случай на отвод, окончателно се произнася решаващият орган.

Подготовка за разглеждане на делото

Чл. 18. Решаващият състав се запознава предварително с делото и взема мерки за изясняване на обстоятелствата по него и попълването му с доказателства, вкл. и за допускане на експертиза и свидетели.

Място на провеждане на заседанието

Чл. 19. (1) Заседанията на АС при ЕИМА се провеждат в неговото седалище и адрес или на адреса, посочен в призовката.

(2) По взаимно съгласие на страните заседанието може да се проведе и на друго място като страните поемат авансово разноските за това.

Език на разглеждане на делото

Чл. 20. (1) Разглеждането на делото става на български език. Когато една от страните, респ. нейния представител, не владее български език, решаващият орган назначава преводач. Възнаграждението на преводача е за сметка на тази страна, независимо от изхода на делото.

(2) Когато в делото участва глухо или нямо лице, назначава му се тълковник.

Възражения за некомпетентност

Чл. 21. (1) Решаващият орган се произнася относно компетентността на Арбитражния съд и когато тя се оспорва поради несъществуване или недействителност на арбитражното споразумение.

(2) Възражението, че Арбитражният съд не е компетентен, трябва да бъде направено най-късно с отговора на исковата молба. То може да бъде направено и от страната, която е назначила или е участвала в назначаването на арбитър.

(3) По възражението за некомпетентност решаващият орган се произнася с определение преди да навлезе в разглеждане на делото по същество, освен ако разрешаването на спора относно компетентността е обусловено от разрешаване на спора по съществуващото на делото.

(4) Когато бъде поставен въпрос, който е извън компетентността на Арбитражния съд, възражението за некомпетентност трябва да бъде направено веднага.

(5) Ако решаващият орган отхвърли възражението за некомпетентност, арбитражното производство се провежда, въпреки че ответникът отказва или се въздържа да вземе участие в него.

Разглеждане на делото

Чл. 22. (1) Делото се разглежда в едно или повече заседания, на които страните могат да участват лично или чрез представител. Отсъствието от заседание на редовно призована страна не е пречка за провеждането му.

(2) По искане, респ. при съгласие на страните, делото може да се разглежда и решава в закрито заседание само въз основа на представените писмени доказателства и писмени становища.

(3) Делото се разглежда и решава в закрито заседание, ако ответникът в отговора си на исковата молба е признал иска.

(4) Неявяването на страна, надлежно известена за времето и мястото на арбитражното заседание, не е основание за отлагане на делото. Това може да стане само, ако неявилата се страна е поискала то да бъде отложено по уважителни причини.

(5) Производствата по делата пред Арбитражния съд при ЕИМА са конфиденциални. Материали по делата се предоставят само на страната, нейния законен представител или на процесуалния ѝ представител по делото.

Спогодба

Чл. 23. (1) След откриване на първото заседание решаващият състав прави предложение на страните да приключат делото със спогодба. Решаващият състав може да прави предложение за спогодба във всяко положение на делото до постановяване на решението.

(2) Ако страните постигнат спогодба пред решаващия състав, тя се вписва в протокола на заседанието и се подписва от страните и решаващия състав. Страните могат да поискат спогодбата да бъде възпроизведена в арбитражното решение при уговорени условия.

(3) При приключване на спора със спогодба АС при ЕИМА възстановява половината от внесената арбитражна такса.

Събиране на доказателства

Чл. 24. (1) Страните представят писмените доказателства в оригинал или заверени от тях копия. Страната е длъжна да предостави препис от доказателствата за връчване на другата страна.

(2) Решаващият състав има право да изисква от страните представяне на други доказателства, да призовава свидетели, да назначава вещи лица и т.н., ако това е необходимо за разкриване на обективната истина. За служебно събраните доказателства страните се уведомяват своевременно и им се дава възможност да вземат становище по тях, както и да представят насрещни доказателства.

(3) При назначено вещо лице страните са длъжни да предоставят на вещото лице, цялата информация, данните, документите, материалите и/или доказателствата, които притежават и които са пряко свързани със спора и задачата на експертизата и да улесняват задачата на експерта изобщо. В случай на отказано съдействие съдът може да приеме за установени обстоятелствата, които твърди другата страна и за установяване, на които е допусната експертизата.

Вещи лица

Чл. 25 (1) Вещо лице се назначава от списъка с вещи лица към АС при ЕИМА по искане на страна, когато за изясняване на някои възникнали по делото въпроси са необходими специални знания из областта на науката, изкуството, занаятите и други. Решаващият орган може да назначи и повече вещи лица, когато това се налага с оглед на обстоятелствата по делото.

(2) В определението, с което решаващият орган назначава вещото лице, се посочват: предмета и задачата на експертизата, името, образованието и специалността на вещото лице.

(3) Решаващият орган дава на вещото лице подходящ срок за изготвяне на заключението. Вещото лице е длъжно да представи писмено заключението най-малко една седмица преди съдебното заседание. Вещото лице уведомява незабавно решаващия орган, когато не може да изготви заключението в определения срок като посочва причините, както и какъв срок му е необходим.

(4) Преди да започне изпълнение на задачата всяко вещо лице е длъжно да подпише декларация по образец на Арбитражен съд, в която да посочи дали са налице обстоятелства, които могат да породят основателни съмнения относно неговата безпристрастност или

независимост. Подписаната лично от вещото лице декларация се представя в Секретариата на АС и се изпраща на страните.

(5) Всяка страна може да иска отстраняване на вещото лице на основанията и по реда на чл.17.

(6) Преди изслушване на заключението в съответното заседание решаващият орган напомня на вещото лице отговорността му за даване на невярно заключение. Страните могат да задават въпроси за изясняване на заключението. При оспорване на заключението и искане на страна решаващият орган може да назначи друго или повече вещи лица. Оспорването и искането трябва да бъде направено в същото заседание, в което е изслушването. Допълнително заключение се възлага по искане на страна, когато заключението не е достатъчно пълно и ясно, а повторно - когато не е обосновано и възниква съмнение за неговата правилност.

(7) Решаващият орган не е длъжен да възприема заключението на вещото лице, а го обсъжда заедно с другите доказателства по делото.

Изменение на иска

Чл. 26. (1) Ищецът може при всяко положение на делото да измени основанието на предявения иск и без съгласие на другата страна. Ищецът може също, без да изменя основанието, да увеличи, да намали или да измени своето искане. Когато в отсъствието на ответника ищецът измени иска, той трябва да направи това с писмена молба, препис от която се връчва на ответника като му се дава 15-дневен срок за становище.

(2) Решаващият състав може да откаже допускането на изменение само ако то би затруднило неоправдано защитата на ответника или своевременното решаване на спора. Тези правила важат и при насрещния иск.

Участие на трети лица

Чл. 27. (1) Встъпване и привличане на трето лице в процеса е допустимо само със съгласието на страните по делото, а при привличане - и със съгласие на лицето, което се привлича. Същото важи и за предявяване на обратен иск срещу привлеченото лице.

(2) Привличането на трето лице е допустимо до изтичане на срока за отговор на исковата молба. По-късно конституиране е допустимо само ако страните по делото не се противопоставят и привличането му няма да забави неоправдано решаването на делото.

(3) По допускане на третото лице съдът се произнася с определение. Определението, с което не се допуска третото лице, подлежи на обжалване пред председателя на АС.

(4) Привличането не се допуска, ако третото лице няма постоянен адрес в Р България или е с неизвестно местожителство.

Спиране на производството

Чл. 28. (1) Производството по делото се спира:

- а) по общо искане на страните;
- б) когато в съд или друг арбитражен съд се разглежда дело, решението по което ще има значение за правилното решаване на спора;
- в) по изрично разпореждане на закона.

(2) Спряното дело се възобновява по искане на страна или служебно при отпадане на основанието за спиране. В случаите на буква "а" то се прекратява с разпореждане на

председателя на съда, ако в шестмесечен срок от спирането му никоя от страните не е поискала възобновяването му.

Протокол

Чл. 29. (1) За арбитражното заседание се води протокол, който се изготвя в 3-дневен срок и се подписва от председателя на състава и назначения за заседанието секретар. Копие от протокола се връчва на страните.

(2) Поправка и допълване на протокол са допустими по искане на страна в 3-дневен срок от изготвянето му. При констатиране на пропуски и грешки решаващият състав извършва това с определение. Копие от поправения или допълнен протокол се изпраща на страните.

Приложим закон

Чл. 30. (1) Решаващият орган прилага избрания от страните закон. Ако те не са уговорили друго, изборът на закон се отнася до материалното право, а не и до стълкновителните норми.

(2) Когато изборът на закон е недопустим или страните не са избрали приложимия закон, решаващият орган прилага закона, посочен от стълкновителните норми, които той счита за приложими. Ако страните са със седалище или местожителство в една и съща държава, нейните стълкновителни норми сочат приложимия закон. Когато спорното отношение се урежда от международна конвенция, прилага се тя.

(3) При всички случаи решаващият орган прилага условията на договора и взема предвид търговските обичаи.

Решение

Чл. 31. (1) Арбитражното производство завършва с решение, когато няма пречки делото да се реши по същество. След като решаващият орган намери, че всички обстоятелства, които са свързани със спора, са достатъчно изяснени, той обявява състезанието за приключено и пристъпва към постановяване на решението. Съдът се произнася с решение и когато има признание или отказ от иска.

(2) Решението се взема в закрито заседание от едноличния арбитър или с мнозинство на членовете на решаващия състав. Председателят гласува последен. Ако не може да се образува мнозинство, решението се постановява от председателя. Арбитърът, който не е съгласен с решението, отразява това обстоятелство при подписване на решението. Той има право да приложи към решението писмено особено мнение в петдневен срок след изготвянето му.

(3) Решението се изготвя от докладчика и се подписва от председателя и членовете на решаващия състав. Ако един от арбитрите не може или откаже да подпише арбитражното решение, председателят удостоверява това със своя подпис върху решението с посочване на причините.

(4) Решението трябва да е мотивирано, освен когато възпроизвежда постигната между страните спогодба и се подписва от членовете на решаващия състав.

(5) Ако до изтичане на срока за представяне на писмени становища по делото, предоставен на страните от решаващия орган, се установи, че правото на някоя от страните да бъде изслушана е било нарушено, че тя по независещи от нея причини не е могла да се яви, както и да уведоми Арбитражния съд за тази невъзможност, че делото се нуждае от допълнителни доказателства или пък от изясняване на обстоятелства, които са от значение за правилното му решаване, решаващият орган възобновява разглеждането на делото с

определение.

(6) Постановеното арбитражно решение е окончателно и слага край на спора.

(7) Решението е задължително за страните, както и за третите лица, участвали в производството.

Съдържание на решението

Чл. 32. (1) Решението трябва да съдържа:

- а) наименованието на Арбитражния съд;
- б) дата и място на постановяването му;
- в) имената на председателя и на членовете на решаващия състав;
- г) наименованието на страните и третите лица по делото;
- д) предмет на спора и кратко изложение на обстоятелствата по делото;
- е) мотиви (освен когато възпроизвежда постигната между страните спогодба);
- ж) диспозитив;
- з) подписи на председателя и членовете на решаващия състав.

(2) Преписи от решението се връчват на страните след заверката им от Секретариата на съда и заплащане на дължимите арбитражни разноски.

Поправка, тълкуване и допълване на решението

Чл. 33. (1) По искане на страна по спора или по свой почин, решаващият състав може да поправи явна фактическа грешка, допусната в решението.

(2) Всяка от страните може да поиска от решаващия състав тълкуване на решението, когато то е неясно.

(3) Искането за поправка или тълкуване може да бъде направено в рамките на едномесечен срок от получаването му като задължително се уведомява другата страна.

(4) Поправката на решението за арбитражните разноски става с определение и при спазване на изискванията по предходните алинеи.

(5) Поправката и тълкуването на решението се извършват с допълнително решение.

(6) Страната може да поиска да бъде допълнено решението, ако решаващият орган не се е произнесъл по цялото ѝ искане. Молба за това с препис за противната страна може да се подаде в 14-дневен срок от получаване на съобщение, че решението е изготвено. Когато искането е основателно, решаващият орган постановява допълнително решение при спазване на разпоредбата на чл. 41, ал. 3.

Чл. 34. (1) След подписване на решението, то се внася в Секретариата на АС от Председателя на решаващия орган, респ. едноличния арбитър и се вписва в книгата за решения на Арбитражния съд в негово присъствие, след който момент решението се счита постановено и става неоттегляемо. Книгата за решенията е на разположение на страните и техните представители.

(2) Решението се изготвя в срок до 30 дни след изтичане на определения от Решаващия орган срок за представяне на писмени становища.

(3) При значителна фактическа и правна сложност или по други обективни причини, Председателят на съда може да продължи този срок, но с не повече от 30 дни.

Препис от решението

Чл. 35. (1) Препис от решението се връчва на страните.

(2) На страната по делото със седалище в чужбина се изпраща за нейна сметка превод на решението, ако тя поиска това.

(3) Преписите и преводите се заверяват от председателя на съда и деловодител с неговия подпис и печата на Арбитражния съд.

(4) Ако изготвянето на превода ще се забави, секретарят на съда съобщава на чуждестранната страна по делото извлечение от решението.

(5) Преписи от решението се връчват на страните след като арбитражните разноски бъдат изцяло заплатени на Арбитражния съд.

Изпълнение на решението

Чл. 36. (1) Ако с решението не е даден срок за изпълнение, то трябва да бъде изпълнено незабавно.

(2) При липса на доброволно изпълнение арбитражното решение се изпълнява по реда на ГПК.

Завършване на производството с определение

Чл. 37. (1) Ако по делото не може да се постанови решение, арбитражното производство се прекратява с определение.

(2) Определението за прекратяване на производството се постановява:

а) при оттегляне на иска;

б) при спогодба;

в) при липса на предпоставки, необходими за решаване на делото по същество или когато поради бездействие на ищеца делото остане без движение в течение на повече от един месец;

(3) Определението за прекратяване може да се обжалва пред председателя на АС в 7-дневен срок от съобщението му на страните.

Съхраняване на делата и решенията

Чл. 38. Секретариатът на съда съхранява приключените дела в течение на 10 години от приключване на производството. След изтичане на този срок се съхраняват само решенията и мотивите към тях, както и сключените спогодби, които се пазят завинаги.

III. ГЛАВА ТРЕТА

УСКОРЕНО ПРОИЗВОДСТВО

Условие за провеждане на ускорено производство

Чл. 39. При икове с цена на иска до 25 000 (двадесет и пет хиляди) лева се прилага ускорено производство за разглеждане на арбитражно дело по настоящата глава.

Конституиране на решаващия орган, заместване и отвод на арбитър при ускорено производство

Чл. 40. Решаващият орган се състои от един арбитър и един заместник-арбитър. Арбитърът и заместник-арбитърът се избират от Председателя на Арбитражния съд в 7-дневен срок от постъпване на редовна искова молба.

Чл. 41. Заместването на арбитър се извършва при условията и по реда на чл. 15 от Правилника.

Чл. 42. (1) Отвод на арбитър на основанията, предвидени в чл. 16 от Правилника на Арбитражния съд, може да се направи от страната в седмодневен срок от узнаване за избора или назначаването на арбитър и заместник-арбитър или от узнаване на обстоятелствата, които дават основания за отвод.

(2) Когато не се прави в заседание, писменото искане за отвод се изпраща незабавно на арбитъра (респ. на заместник-арбитъра) и на насрещната страна, които са длъжни в тридневен срок да изразят становището си по него.

(3) Ако в срока по предходната алинея арбитърът (заместник-арбитърът) не се отведе, по отвода се произнася Председателя на съда. Ако Председателят не уважи отвода, страната, която го е предявила, има правата по чл. 16 от ЗМТА.

Иск и отговор на иска

Чл. 43. (1) Исковата молба трябва да отговаря на изискванията по чл. 6 от настоящия Правилник с изключение на чл. 6, ал. 1, б”ж”. Ищецът е длъжен да изчерпи всички обстоятелства, на които се основава искът, както и да посочи всички доказателства, и да представи писмените доказателства, с които разполага.

(2) В приложените към исковата молба пълномощни се посочват адрес, телефон, банкова сметка, както и адрес за електронна поща на пълномощника.

(3) Към исковата молба се прилага документ за **внесена арбитражна такса за ускорено производство** и минимален депозит за разноски освен в случаите, когато ищецът не се позовава на арбитражно споразумение.

Чл. 44. (1) Допуска се предявяване на няколко иска срещу ответника само ако те почиват на едно и също основание, както и ако представляват неустойки или лихви към съответна главница. Независимо от това се допуска предявяването на искове и за прекратяване, обявяване за прекратен, унищожаване и обявяване на нищожност на договора, от който произтичат заявените с иска права или правоотношения.

(2) Не се допуска съединяване на искове срещу повече от един ответник освен в случаите на солидарна отговорност.

Чл. 45. Допуска се изменение само или на основанияето, или на размера на иска при спазване на ограниченията по чл. 22. Увеличаване на иска се допуска само ако не се налага събиране на нови доказателства, което да забави разглеждането на делото.

Чл. 46. (1) В **седемдневен срок** от получаване на препис от исковата молба и приложенията към нея, ответникът може да заплати претендираната в исковата молба сума, да подаде отговор на исковата молба, който следва да съдържа становище по компетентността на Арбитражния съд, допустимостта и основателността на иска, становище по обстоятелствата, на които се основава иска, възражения срещу иска и обстоятелствата, на които те се основават, както и да посочи доказателствата си и конкретните обстоятелства, които ще доказва с тях и представи всички писмени доказателства, с които разполага. Срокът по този член може да бъде продължаван от арбитъра по делото поради особени непредвидени обстоятелства.

(2) При условие, че ответникът заплати в полза на ищеца претендираната в исковата молба сума заедно с разноските по делото като представи банково бордеро за извършено плащане, производството по делото се прекратява.

Чл. 47. (1) В срока за отговор ответникът може да предяви насрещен иск или възражение за прихващане, само ако в същия срок се представят всички отнасящи се до тях писмени доказателства и ако са внесени дължимите арбитражни такси и депозит за разглеждането им. В противен случай предявеният иск или възражение за прихващане не се разглеждат.

(2) Възражението за прихващане може да бъде предявено и по-късно, ако за доказването му не се налага събиране на нови доказателства и към момента на предявяването му са внесени дължимите арбитражна такса и депозит за разноски.

Чл. 48. (1) След предявяване на исковата молба, респективно подаване на отговора по нея, страните могат да заявяват факти и да представят доказателства само за оборване на своевременно заявените твърдения на противната страна. Извън тези случаи страните могат да заявяват нови факти, да посочват и представят нови доказателства, само ако не са могли да сторят това в предвидените срокове поради причини, за които не отговарят.

(2) Правилата по предходната алинея се прилагат съответно по отношение на насрещния иск и възражението за прихващане.

Чл. 49. Всяка страна може с подаване на иска или насрещния иск да поиска извършване на експертиза, за което се уведомява другата страна, като тя има 3-дневен срок да постави допълнителни въпроси към експертизата.

Разглеждане на делото

Чл. 50. (1) След изтичане на срока за отговор на исковата молба, съответно срока за отговор на насрещния иск, като взема предвид и изявленията на страните, техните искания и представените доказателства, решаващият орган с определение в подготвително заседание определя реда, начина и сроковете за разглеждане на делото.

(2) Решаващият орган пристъпва към решение в закрито заседание само въз основа на представените доказателства и ако прецени, може да предостави на страните срок за писмено становище и реплики.

(3) Ако постанови делото да се разгледа в открито заседание, решаващият орган го насрочва не по-късно от 15 дни от постановяване на определението си. Страните се призовават поне 5 дни преди насроченото заседание.

(4) С определението си решаващият орган може да допусне до разпит свидетели, а така също и да назначи вещо лице. Неявяването на допуснат до разпит свидетел на определената дата не е пречка да се пристъпи към постановяване на решение.

(5) След изясняване на спора от фактическа и правна страна, решаващият орган предоставя на всяка от страните срок за писмено становище и реплика, който не може да бъде по-дълъг от три дни, съответно от пет дни, след което пристъпва към постановяване на решение.

Завършване на производството

Чл. 51. (1) Решаващият орган постановява решение по делото в срок от 10 дни след изтичане на срока за писмени становища и реплики.

(2) В срока по предходната алинея решаващият орган постановява определение, с което прекратява делото, ако намери, че не са налице предпоставки за произнасяне на решение по съществуването на делото.

(3) При постигане на спогодба, която страните желаят да бъде възпроизведена в арбитражно решение при уговорени условия, решаващият орган постановява решение в срок от 5 дни след представяне на искането за това и спогодбата.

Арбитражни такси и разноски

Чл. 52. (1) Страните по делото дължат арбитражни такси и разноски, установени от Председателя, Секретариата на съда или Решаващия състав въз основа на Тарифата за арбитражните такси и разноски по спорове пред АС при ЕИМА и се внасят по сметка на Сдружение „Европейска институция по медиация и арбитраж“.

(2) Председателят на съда или решаващият състав указват на страната, която иска да бъдат събрани доказателства, да внесе депозит за разноски по събирането им. Действия, за които не е внесен депозит, не се извършват.

(3) Възнагражденията за вещи лица, преводачи, както и техните пътни и дневни разноски, когато се налагат командировки, се определят от решаващия състав.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Правилник е утвърден на заседание на УС на Сдружение „Европейска институция за медиация и арбитраж“ с протоколно решение № 1 от 25.09.2013г. и е изменен с решение на УС от 31.01.2017г.

АРБИТРАЖЕН СЪД
ЕВРОПЕЙСКА ИНСТИТУЦИЯ
ПО МЕДИАЦИЯ И АРБИТРАЖ